

експертної діяльності. Судовий експерт повинен викладати висновок судової експертизи тією мовою, якою він вільно володіє, це може бути або державна мова, або мова більшості населення тієї місцевості, у якій здійснюється правосуддя в справі, у якій призначена судова експертиза.

Отже, твердження про те, що судово-експертна діяльність в Україні повинна здійснюватися виключно державною мовою, не відповідає реальному стану мовного питання в державі.

Гимер Н.О., доцент кафедри юридичної лінгвістики Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат філологічних наук

КОМУНІКАТИВНІ БАР'ЄРИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Комунікативні процеси в цілому вже були у полі зору різних науковців, зокрема у роботах Ф. Бацевича, А. Токарської, І. Кочан висвітлено різні аспекти вербальної та невербальної комунікації.

У загальному вигляді комунікативні бар'єри (фр. – застава, перепона) – різноманітні труднощі, непорозуміння, конфлікти, які виникають у міжособистісному спілкуванні й визначаються правовими лінгвістичними, когнітивними, соціальними, психологічними причинами.

Комунікативні бар'єри є однією з причин виникнення і розгортання внутрішньоособистісних, міжособистісних, внутрішньогрупових і міжгрупових конфліктів, які виникають в організаціях. За своїм змістом комунікативний бар'єр – це один з різновидів психологічного бар'єру, психологічного стану, який виявляється у неадекватній пасивності суб'єкта, що заважає виконанню тих чи інших дій.

Виникають вони на макро- і мікрорівнях. Макробар'єри пов'язані з середовищем, у якому відбуваються міжособистісна взаємодія, комунікативний процес. Проявляються вони в інформаційному перевантаженні (великий обсяг інформації знецінює її зміст), великій кількості носіїв інформації (газети, телебачення, конференції, звіти), використанні інформації (ексклюзивні дані застосовують для впливу на інших, доступ до

обмеженої, призначеної для внутрішнього користування інформації розширює владні повноваження індивідів).

Мікробар'єри породжують особливості інтелекту учасників спілкування, неоднакове знання предмета розмови, різне володіння понятійним апаратом із певної галузі знань, відсутність єдиного розуміння ситуації спілкування, психологічні особливості партнерів, соціальні, політичні, професійні, релігійні відмінності в трактуванні інформації й ситуації взаємодії тощо.

Психологічні особливості партнерів у спілкуванні можуть виявлятися, наприклад, як надзвичайна відвертість чи інтелігентність, інтуїтивне сприймання світу, наполегливість тощо.

Бар'єри перешкоджають оптимальному протіканню процесів адаптації співробітників до нових факторів зовнішнього середовища. Вивчення перешкод на шляху спілкування та способів їх уникнення є дуже важливим, адже сприяє досягненню мети спілкування, поліпшенню психологічного клімату й взаємодії в колективі. Причинами комунікативних бар'єрів є змістові й формальні характеристики повідомлення (логічні, фонетичні, стилістичні, семантичні). На цій підставі виокремлюють їх види: перешкоди, що зумовлені сприйняттям; семантичні бар'єри; невербальні перешкоди; поганий зворотній зв'язок; невміння слухати.

Отже, що комунікація є процесом передачі інформації до працівників, підрозділів та організацій. Протягом цього процесу можуть виникати перешкоди, які заважають правильному та чіткому передаванню – це комунікативні бар'єри. Комунікативні бар'єри вчені класифікують по-різному.

Кость С.П., доцент кафедри українознавства Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат наук із соціальних комунікацій

ОЗНАКИ ПРАВОВОГО ГАЗЕТНОГО ДИСКУРСУ

Правовий дискурс сучасних засобів масової інформації України виконує особливу роль у забезпеченні свободи слова у державі, у становленні національного інформаційного простору.